

Сотий, ювілейний, випуск наукового журналу «Культура народів Причорномор'я» до ювілею десятої міжнародної конференції «EVA – 2007 Москва»

3 – 6 грудня 2007 р. у Всеросійській державній бібліотеці іноземної літератури ім. М. І. Рудоміно відбудеться **10-а, ювілейна, щорічна міжнародна конференція «EVA – 2007 Москва»**. Основні організатори конференції: Комісія Європейського Товариства, Федеральне агентство з культури та кінематографії, Центр з проблем інформатизації сфери культури (Центр ПІК), Всеросійська державна бібліотека іноземної літератури ім. М. І. Рудоміно, EVA Conferences International. Конференція підтримується Російським комітетом програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх» і Російським відділом ІКОМОС. Тема конференції: **«Інформаційне суспільство, культура, освіта»**.

Вперше на конференції такого високого рівня заплановане проведення спеціального заходу, присвяченого електронним ресурсам Автономної Республіки Крим. Тема заходу **«Міжнародна співпраця: Росія – Україна. Автономна Республіка Крим: соціально-культурне партнерство і співпраця бібліотек, музеїв і видавництв у створенні електронних ресурсів»** (секція № 3).

У підготовці кримської секції беруть участь багато організацій та установ. З особливою ініціативою виступила редакція наукового журналу «Культура народів Причорномор'я» (Головний редактор Юрій Андрійович Катунін). Редакція присвячує сотий номер журналу (він же паралельно десятий спеціалізований бібліотечний випуск) – ювілею конференції та включає його в спеціальний додатковий інформаційний пакет для всіх учасників кримської секції.

Відповідно до традиції постійної ініціації нових напрямів у розвитку журналу й тенденції екстенсивного формування наукового електронного потенціалу республіки редакція ухвалила рішення про те, що даний ювілейний випуск складається з трьох томів, кожний з яких виконує самостійну наукову роль і має свою інформаційну індивідуальність. Об'єднує томи загальна тематична спрямованість представлених матеріалів й обов'язкове дотримання вимоги великої інформаційної місткості змісту. Саме тому два томи являють собою бібліографічні покажчики (1 і 3) і один том (2) складається з теоретичних і науково-практичних матеріалів, які в основному присвячені розвитку й застосуванню інформаційно-комп'ютерних технологій у культурі й освіті взагалі, і в бібліотечній справі зокрема.

Перший том – «Бібліографічний покажчик статей наукового журналу «Культура народів Причорномор'я» (автор Сергій Вікторович Дудченко) – включає описи чотирьохсот статей, опублікованих у журналі з 66 по 75 номер. Метою створення покажчика і висунання на перше місце сотого випуску було прагнення віддати належне творчій спадщині фахівців і вчених країн СНД і далекого зарубіжжя, які зробили великий внесок у розвиток науки в Україні, ініціювали не один новий напрям, зокрема в інформаційному забезпеченні культури та освіти.

Складається покажчик із чотирьох основних частин: «Алфавітного покажчика статей», «Іменного покажчика авторів», «Збірного покажчика змісту» та «Електронного повнотекстового додатка». Особливу увагу слід звернути на «Електронний додаток». Уперше форма представлення пошуку інформації на електронних носіях відповідає інформаційній автоматизованій системі, яка супроводжує національний проект «Бібліотека – Суспільству». Цей проект ініційований Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського (Генеральний директор Олексій Семенович Онищенко). До цього часу він реалізований у вигляді електронного продукту наукового призначення на CD, створеного в Україні, обсяг якого перевищив мільйон інформаційних одиниць. Участь у цьому престижному проекті стала можливою тому, що програмне забезпечення, призначене для створення «електронного додатка», передане Центру інформаційних технологій Міжвузівського центру «Крим» керівником Центру комп'ютерних технологій Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського (Леонідом Йосиповичем Костенко) у рамках співпраці з розробки нових видів інформаційних продуктів на електронних носіях.

Співпраця вищеназваних структур здійснюється за договором про участь у наповненні фондів Національної електронної бібліотеки України. Тим самим розв'язана проблема відповідності видів пошуку електронних документів у повнотекстовій колекції статей журналу, що входить в «Електронний додаток» третього бібліографічного покажчика (перший – № 60, Т. 2, другий – № 72), видам пошуку, що прийняті на наднаціональному рівні, оскільки Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського працює в основному в програмному забезпеченні, яке поширюється ЮНЕСКО за програмою «Інформація для всіх».

Головне, покажчик є частиною загальної електронної колекції наукового журналу «Культура народів Причорномор'я», важливість і значущість якої складно переоцінити. Зазначений висновок підтверджується тим, що на даний момент це одна з найбільших наукових електронних повнотекстових колекцій (більше 4,5

тисяч текстів), яка представляє Україну (і Крим) у глобальному інформаційному просторі. Відвідування тільки інформаційних сторінок електронної колекції перевищує 20 тисяч переглядів.

Другий том ювілейного випуску журналу, що присвячений міжнародній конференції «EVA – 2007 Москва», відповідає і її загальній темі, і темі кримської секції. У ньому представлені в основному публікації наукових співробітників і викладачів найбільших бібліотек і навчальних закладів (зокрема академічного рівня акредитації) Росії, України й Білорусі, які обґрунтовують і розвивають різні напрями у впровадженні інформаційних технологій у практику роботи наукових (та інших) бібліотек. Серед них є статті, написані талановитими й самобутніми вченими, засновниками нових дисциплін і напрямів у гуманітарних науках, матеріали молодих дослідників і вчених, а також фахівців-практиків, які підходять творчо до рішення різноманітних проблем, що виникають у бібліотечній справі, виходячи з нової природи інформаційного суспільства, яке трансформується в суспільство знань.

Активну участь в ознайомленні з матеріалами про дослідження, що здійснюються в даному напрямі, взяли керівники та співробітники національних бібліотек (наприклад, з РГБ, НБУВ) та інститутів з підготовки кадрів, зокрема наукових (наприклад, з Інституту підготовки наукових кадрів НАН Білорусі). Актуальними є публікації, що відносяться до опису досвіду оцифрування культурної та наукової спадщини кримського регіону, які вперше представлені на сторінках спеціалізованих бібліотечних випусків керівниками наукових бібліотек, музеїв. Особливістю другого тому ювілейного випуску є і те, що мова представлення інформації не є однорідною (українська, російська, англійська), що відповідає затвердженим положенням ВАКУ України. Крім того, досвід показує, що пропонується форма використання багатомовності в одному томі видання, що продовжується й паралельно видається в друкованому та електронному варіантах, у багато разів підвищує ефективність цього способу просування наукової інформації взагалі й у глобальній світовій мережі зокрема. Це підтверджують й інформаційні матеріали міжнародної конференції «EVA – 2007 Москва», які подаються здебільшого відразу на двох мовах (російській та англійській). Саме тому третій том ювілейного випуску сформовано більшою мірою з урахуванням багатомовного доступу до довідкової та повнотекстової інформації.

Третій том є виданням, що доповнює та уточнює відомості про авторів, які представили публікації в попередні томи ювілейного випуску, і про частину учасників кримської секції, які підготували доповіді, що мають відношення до застосування і розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій у бібліотеках Криму.

В цілому ці відомості згруповані за принципом створення біобібліографічного покажчика авторів наукового журналу, але є і відмінні риси, що відображаються в різноманітності акцентів і обсязі інформації про кожного автора. Це пояснюється тим, що укладач навмисно зберіг авторську редакцію подачі відомостей про себе, оскільки такий підхід, окрім фактографічних даних про особу, дозволяє відобразити й індивідуальний погляд людини на етапи свого професійного розвитку.

Біобібліографія не може претендувати і не претендує на вичерпну повноту відомостей навіть у частині виданих автором робіт. Але та інформація, яку він представляє для публікації, повинна доходити до читача без спотворень, що є не тільки умовою дотримання високої інформаційної культури при формуванні змісту будь-якого наукового видання, але й вимогою ділової етики, так необхідної при обнародуванні особистісної інформації.

Матеріали всередині покажчика розташовані за алфавітом авторів. Бібліографія робіт авторів представлена з урахуванням виду видання і далі – у прямій і в зворотній хронології. Включенню в покажчик підлягали статті із збірок та журналів; матеріали і тези доповідей нарад, конференцій, з'їздів, конгресів, симпозіумів; довідкові посібники; бібліографічні покажчики (та ін. документи). Як допоміжний апарат покажчика представлено тільки «Зміст», оскільки це перший досвід видання професійної біобібліографії на сторінках спеціалізованого бібліотечного випуску наукового журналу «Культура народів Причорномор'я».

Сформований він з нагоди подвійного ювілею, і його головним завданням є тільки розширене представлення авторів випуску і нових можливостей і тенденцій розвитку спеціалізованих бібліотечних випусків журналу в майбутньому. Цей напрям розвитку відкриває великі перспективи.

Сотим випуском журналу, який підготовлений і представлений до ювілею міжнародної конференції «EVA – 2007 Москва», ми ініціюємо цей проект, запрошуємо до його реалізації фахівців наукових установ з України, країн СНД і далекого зарубіжжя та висловлюємо щире подяку за плідну співпрацю всім, хто брав участь у його підготовці й виданні.

Г.В. Ядрова